

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Petra Melichera a JUDr. Eleny Berthotyovej v právnej veci navrhovateľa **L. Z.**, proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o **invalidný dôchodok**, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 17. júla 2009, č.k. 7Sd/222/2007-54, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 17. júla 2009, č.k. 7Sd/222/2007-54, **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie odporkyne číslo X. z 12.júna 2007 **z r u š u j e** a vracia odporkyni na ďalšie konanie.

Účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd rozsudkom č.k. 7Sd/222/2007-54 zo 17. júla 2009 potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo X. z 12. júna 2007, ktorým podľa § 37 zákona číslo 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č.100/1988 Zb.“) a § 259 zákona č.461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok pre

nesplnenie podmienky potrebnej doby 5 rokov poistenia v posledných desiatich rokoch pred vznikom invalidity, t.j. pred 9. aprílom 1999, v ktorej navrhovateľ získal iba 4 roky a 262 dní poistenia.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že odporkyňa o nároku navrhovateľa na invalidný dôchodok rozhodla prvýkrát zamietavým rozhodnutím z 30. septembra 1999 v spojení s rozhodnutiami zo 6. decembra 1999, 12. júla 2007, 11. júla 2007, 26. marca 2003 a 5. apríla 2005, ktoré boli zrušené a vrátené odporkyňi na ďalšie konanie rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 25. októbra 2006, č.k. 18S 226/02-88. Uvedeným rozsudkom bolo odporkyňi uložené v ďalšom konaní doplniť dokazovanie na účely zistenia presného dátumu vzniku invalidity (čiastočne invalidity) navrhovateľa a v prípade, že sa tento dátum nepodarí prostredníctvom posudkového lekára zistiť spôsobom, nevzbudzujúcim pochybnosti, ustanoviť na ten účel znalca v zmysle § 196 ods.3 zákona č. 461/2003 Z.z.

Odporkyňa po novom posúdení zdravotného stavu a pracovnej schopnosti navrhovateľa vo veci znovu rozhodla preskúmaným rozhodnutím. Vzhľadom na to, že posudkový lekár ústredia Sociálnej poisťovne v posudku z 22. mája 2009 vyhodnotil aj navrhovateľom namietané správy z neurologického vyšetrenia 16. apríla 1982 a z foniatrického vyšetrenia dňa 28. augusta 1975, ale záver o praktickej hluchote navrhovateľa vyplýval podľa posudkov posudkových lekárov až zo správy z ORL vyšetrenia dňa 9. apríla 1999 a navrhovateľ nepredložil žiaden dôkaz, ktorý by tento záver spochybňoval, krajský súd považoval posudky za náležité odôvodnené. Rozhodnutie odporkyne potvrdil, keďže navrhovateľ nepreukázal inú dobu poistenia, okrem tej, ktorá mu bola zhodnotená a ani neuviedol, že by bol poistený vo väčšom rozsahu.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Namietol, že posudkový lekár sa nezaoberal posúdením skoršieho vzniku invalidity, hoci v spise boli predložené lekárske záznamy od 4. roku života navrhovateľa, z ktorých je jasné, že je ťažko nepočujúci od útleho veku. Odporkyňa i krajský súd ignorovali rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. októbra 2003, sp.zn. 3So 133/03. Napriek tomu, že krajský súd predchádzajúcim rozsudkom rozhodol, že v prípade pochybností je potrebné na účely určenia dátumu vzniku invalidity ustanoviť znalca, túto okolnosť krajský súd opomenul. Žiadal, aby odvolací súd rozhodol tak, že navrhovateľovi sa priznáva trvalá invalidita s nárokom na invalidný dôchodok od prvého podania na invaliditu z roku 1999.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil, lebo posudky posudkových lekárov boli vyhotovené po objektívnom posúdení výsledkov vyšetrení navrhovateľa.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že ho nemožno potvrdiť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o čiastočný invalidný dôchodok z dôvodu nesplnenia podmienky potrebnej doby zamestnania pred vznikom čiastočnej invalidity.

Z vyššie uvedeného rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. októbra 2006, č.k. 18S 226/02-88 vyplýva, že súd odporkyni uložil pre prípad, že presný dátum vzniku čiastočnej invalidity nepodarí prostredníctvom posudkového lekára zistiť spôsobom, nevzbudzujúcim pochybnosti, *ustanoviť na ten účel znalca v zmysle § 196 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z.*

Otázka vzniku čiastočnej invalidity je medzi účastníkmi naďalej sporná. Napriek tomu, že bol posudkovým lekárom určený dňom 9. apríla 1999 na základe kópie správy z ORL vyšetrenia, iba v posudkovej dokumentácii je na uvedenej kópii perom napísaný dátum „9.4.99“ – na ostatných kópiách tento dátum nie je uvedený. Z obsahu správy však vyplýva, že navrhovateľ mal byť v marci kalendárneho roka, z ktorého správa pochádza, hospitalizovaný na I. ORL klinike na Z. ulici. Pre určenie dátumu vzniku invalidity je preto potrebné vyžiadať si správu z archívu predmetnej hospitalizácie od praktického lekára alebo od odborného lekára navrhovateľa, prípadne od uvedenej I.ORL kliniky príslušnú správu z hospitalizácie. Odporkyňa môže zistiť konkrétny dátum hospitalizácie, prípadne ďalších vyšetrení aj dopytom na príslušnú zdravotnú poisťovňu navrhovateľa.

Zo žiadosti o invalidný dôchodok z roku 1999 vyplýva, že navrhovateľ v období od 1. novembra 1992 do 30. novembra 1996 uviedol ako zamestnávateľa spoločnosť P. P. Z dávkového spisu odporkyne síce vyplýva, že odporkyňa zisťovala, či navrhovateľ bol v danom období poistený, nesprávne však zisťovala, či bol zamestnaný v spoločnosti P. P.

Z obchodného registra na internete pritom vyplýva, že navrhovateľ bol spoločníkom spoločnosti P. P. v likvidácii, D., IČO X. Odporkyňa sa nedostatočne zaoberala otázkou, či navrhovateľ ako spoločník spoločnosti s ručením obmedzeným bol odmeňovaný za prácu v spoločnosti formou, ktorá sa podľa osobitných predpisov považuje za príjem zo závislej činnosti a teda či bol aspoň v časti uvedeného obdobia nemocensky poistený a dôchodkovo zabezpečený (§ 6 ods.1 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb. v spojení s § 2 písm. c/ zákona č. 54/1956 Z.z. o nemocenskom poistení) bez ohľadu na to, či jeho zamestnávateľ za navrhovateľa odviedol poistné (§ 14 ods. 6 v spojení s § 19 ods. 1 zákona č. 274/1994 Z.z.)

Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že odporkyňa nedostatočne zistila skutočný stav veci, preto rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporkyne z 12. júna 2007 zrušil a vec vrátil odporkyňi na ďalšie konanie podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 250l ods. 2 OSP.

V ďalšom konaní bude úlohou odporkyne doplniť dokazovanie v naznačenom smere a na účely určenia dátumu vzniku čiastočnej invalidity ustanoviť znalca podľa § 196 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. Skoršie určenie vzniku invalidity je predovšetkým v záujme navrhovateľa, ktorý je povinný poskytnúť odporkyňi súčinnosť a oznámiť jej všetky potrebné informácie pre doplnenie dokazovania, najmä nálezy z audio-vyšetrení, prípadne ďalších hospitalizácií, ako aj meno a adresu ambulancie jeho odborného lekára - otorinolaryngológa. Odporkyňa doplní dokazovanie aj ohľadom poistenia navrhovateľa ako spoločníka spoločnosti s ručením obmedzeným a na ten účel prostredníctvom príslušného daňového úradu zistí, či navrhovateľ bol za činnosť pre spoločnosť odmeňovaný formou, ktorá sa považuje za príjem zo závislej činnosti podľa zákona o dani z príjmu. Až po doplnení dokazovania rozhodne znovu o nároku na čiastočný invalidný dôchodok.

Pre úplnosť odvolací súd poukazuje na to, že vzhľadom na zmenu podmienky potrebnej doby zamestnania podľa § 72 zákona č. 461/2003 Z.z. má navrhovateľ možnosť požiadať o priznanie invalidného dôchodku od 1. januára 2010.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo úspešný navrhovateľ žiadne trovy konania neuplatnil a odporkyňa bola v konaní neúspešná.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. mája 2010

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová